

میادله تصویب نامه ها در شهر طهران یکماه بعد از تصویب عهدنامه بعمل خواهد آمد.

بعد از انقضاء مدت اصلی این عهدنامه تا زمانی که یکی از طرفین متعاهدین قصد خود را در باب فسخ آن اعلام ننماید عهدنامه حاضر همیشه بخودی خود برای مدت یکسال تمدید شده محسوب خواهد شد در صورت اعلام فسخ از طرف یکی از متعاهدین عهدنامه حاضر برای مدت ششماه دارای اعتبار خواهد بود.

فصل هشتم

عهدنامه حاضر برای هر يك از طرفین متعاهدین در سه نسخه اصلی بزبانهای فارسی و روسی و فرانسه نوشته میشود. در موقع تفسیر هر سه متن سندیت خواهد داشت. در موقع بروز اختلاف نظر در تفسیر متنها متن فرانسه معتبر محسوب میشود. علیهذا نمایندگان مختار مذکور در فوق این عهدنامه را امضا کرده و بمهر خود مهور داشتند.

— ۲ —

تشریفات پذیرائی سفراء روس

متن صورت مجلس ترکمان جای

۱۸۲۸

وزرای مختار ایران و روس بر طبق فصل نهم عهدنامه عمل امروز اجلاس کردند که برای پذیرائی سفرای کبار و وزرای مختار و شارژ دافرهائی که از طرفین بدربار یکدیگر فرستاده میشوند تشریفات مناسبی مرتب دارند و بالاتفاق تفصیل ذیل را مقرر داشتند:

بمحض اینکه وزیر ایران از ورود سفیر کبیر روس به تفریس رسماً مطلع گردید بدون اتلاف وقت شخصی که رتبه او متناسب شأن

سفیر بوده باشد منتخب نموده تا سرحد باستقبال مشار الیه خواهد فرستاد و در ضمن وزیر ایران سر کرده کل گرجستان را از عزیمت مهمان دار یعنی شخصی که برای همراهی سفیر کبیر معین شده است مطلع داشته و روز ورود او را بسر حد تخمینا معین مینماید. سفیر کبیر هم اهتمام کرده و مسافرت خود را بطوری ترتیب خواهد داد که مقارن ورود مهماندار بسر حد برسد از وقتی که مهماندار سفیر کبیر را ملاقات مینماید مسئول حفظ امنیت و عزت و احترام مقتضیه جناب معزی الیه خواهد بود. در هر منزل استقبالی یعنی هیئتی که مرکب از رئیس یا معتبرترین آن محل و چند نفر از معاریف است با من تبع شایسته برای پذیرائی سفیر کبیر خواهد آمد.

اگر سفیر کبیر در حاکم نشین ایالتی مکث نماید هیئت مذکوره در تحت ریاست خود حاکم خواهد بود و مشار الیه بجناب سفیر کبیر تهنیت و تبریک گفته و معزی الیه را الی منزلی که برای او تهیه شده است مشایعت می نماید.

در صورتی که سفیر کبیر در یک شهری مکث نماید که حاکم آنجا فرزند اعلی حضرت همایونی است حضرت معظم الیه وزیر خود را برای تبریک و خوش آمد باستقبال معزی الیه میفرستد.

اگر سفیر کبیر بدیدن حضرت معظم الیه آید مشار الیه و تمام اشخاصی که جزو سفارت هستند دعوت بجلوس شده و بجناب سفیر سندلی داده خواهد شد.

در رهگذر جناب سفیر هر جائی که قشون موجود است باید تحت السلاح بوده احترامات نظامی معموله را در باره معزی الیه مرعی دارند.

مهماندار اهتمام کرده و وزارت را بموقع از ورود سفیر کبیر مطلع خواهد ساخت تا اینکه وزارت بتواند تدارکات لازمه ورود و پذیرائی رسمی مشار الیه را بعمل آورد.

وقتی که سفیر کبیر با آخرین منزل پای تخت یا به آخرین منزل اردوی همایونی رسید شخص معتبری مشار الیه را از طرف اعلیحضرت همایونی خواهد پذیرفت .

در نیمه راه الی پایتخت یا نیمه راه اردوی همایونی هیئت محترمی از طرف اعلیحضرت شاهنشاهی بریاست یکی از رجال دربار باستقبال جناب معزی الیه خواهد آمد و عساکر ساخولی شهر یا عساکر اردو بجناب معزی الیه پیش فنک زده و احترامات نظامی لازمه معمول خواهند داشت و رئیس مستقبلین همایونی فی الفور سفیر کبیر را بمنزلی که برای مشار الیه مهیا شده و در آنجا « گارد دونور » گذارده شده است راهنمایی خواهد نمود فردای ورود سفیر کبیر وزرای اعلیحضرت همایونی و رجال سلطنتی بدیدن جناب معزی الیه خواهند آمد و پس فردای آن جناب سفیر کبیر رسماً بحضور همایونی مشرف خواهد شد .

ایشیک آقاسی باشی در ساعت مقرر آمده و بجناب معزی الیه اطلاع خواهد داد که برای پذیرائی او همه چیز مهیا است پس از آن جناب سفیر کبیر بترتیب ذیل حرکت خواهد کرد :

فراشان شاهی جلو و از عقب آنها يك قسمتی از گارد یا از پیشخدمتان خود سفیر کبیر ملتزم بوده و پس از آن جناب سفیر کبیر در حالتیکه اسبی که از طرف همایونی فرستاده شده یا اسب خود را سوار مییابد يك نفر از میر آخوران همایونی در جلو معزی الیه و هیئت سفارت در طرف دست راست و ایشیک آقاسی باشی در طرف دست چپ و شاطران سرکاری در جنبین حرکت مینمایند بلا فاصله قسمتی از گارد یا از پیشخدمتان خود جناب معزی الیه و در عقب آنها فراشان همایونی میآیند عساکری که در درون قصر یا در اردوی همایونی الی محل دخول بحیاطهای خلوت یا سراپرده گذارده میشوند بسفیر کبیر پیش فنک خواهد زد و

ایشیک آقاسی باشی که در جلو سفیر کبیر میرود سعی خواهد کرد که تمام اشخاصی که در محل گذر جناب معزی الیه هستند سر پا ایستند .

سفیر کبیر در محل دخول بحیاط های خلوت یا سرا پرده پیاده شده بمنزل وزیر اول یا بچادر سپهسالار راهنمایی شده و در آن جا مدت قلیلی تا بیرون آمدن اعلیحضرت همایونی منتظر میشود ، پس از آن ایشیک آقاسی باشی جلو افتاده و جناب سفیر کبیر با من تبع خو بحیاط های خلوت یا سرا پرده داخل میشود . گارد یا پیشخدمتان جناب سفیر کبیر در محوطه خارجی مانده و ایشیک آقاسی باشی ورود سفیر کبیر را بعرض رسانیده و از طرف اعلیحضرت همایونی معزی الیه را تکلیف به جایگاه مخصوص یا چادر مینماید .

جناب سفیر با تمام من تبع مجاز بدخول خواهد بود و در هیچ مورد نه بسفیر کبیر و نه باتباع معزی الیه تکلیف نخواهد شد که لباسی را که در بر دارند تغییر دهند لیکن جناب معزی الیه و من تبع او سعی کرده و گالشی برای خود تحصیل خواهند نمود که در محل دخول بجایگاه مخصوص یا چادر بیرون آ ورنند .

اعلیحضرت همایونی بعد از نطق سفیر کبیر ایشان را دعوت به جلوس فرموده و صندلی بجناب معزی الیه داده میشود بعد از ختم مجلس سفیر کبیر بهمان ترتیبی که آمده است مراجعت خواهد نمود بدون اینکه بمنزل وزیر اعظم یا سپهسالار داخل شود پس از این شرفیابی از کسانیکه بدیدن او آمده اند باز دید خواهد کرد .

برای وزیر مختار یا شارژدافر روس هم همین تشریفات بر قرار خواهد بود الا اینکه صاحبمنصبانیکه باستقبال ایشان فرستاده میشوند در رتبه پست تر و اجزاء آنها در عده کمتر خواهند بود و تمام ساخلو مشار الیه هم بیرون نخواهند آمد فقط عساکر قراول خانها بمشار الیه هم پیش فنک میزنند .